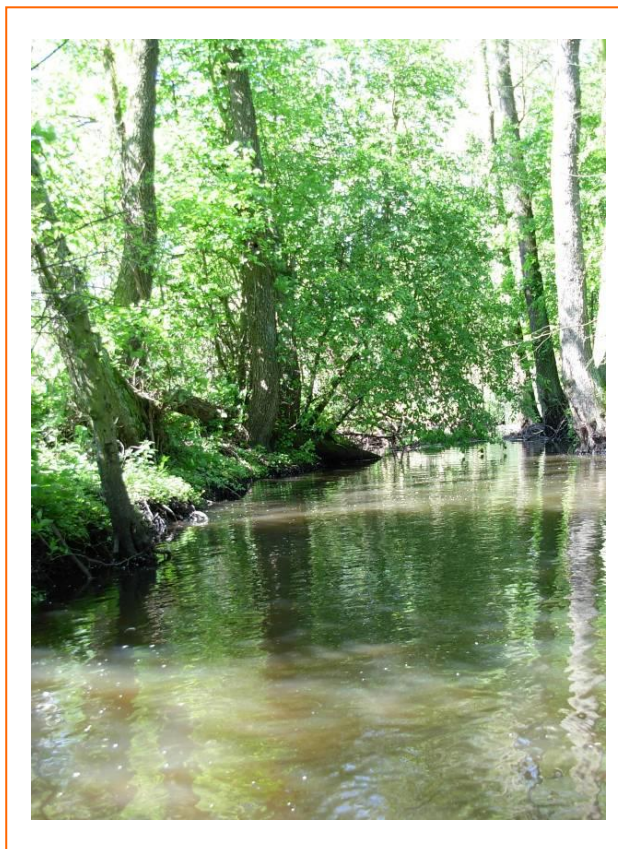

**Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie
Delegatura w Ciechanowie**

**Działalność monitoringowa i inspekcyjna
na terenie powiatu pultuskiego
w 2017 r.**

Ciechanów, czerwiec 2018 r.

Zatwierdził:

Andrzej Gwizdała-Czaplicki
Kierownik Delegatury w Ciechanowie

Opracowali

Dział Monitoringu Środowiska:

Agnieszka Śledzińska

Agnieszka Figórska

Dział Inspekcji:

Karolina Szymańska

Spis treści

I. Działalność monitoringowa	5
Wstęp	6
I. JAKOŚĆ POWIETRZA	6
I.1. Klasyfikacja stref	6
Co się dzieje kiedy przekroczone są poziomy informowania lub alarmowy?	9
2. Stan czystości rzek na terenie powiatu pultuskiego	11
2.1. Źródła zanieczyszczenia wód	11
2.2. Jakość wód powierzchniowych	12
3. Stan czystości wód podziemnych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4. Monitoring hałasu	14
5. Monitoring pól elektromagnetycznych	14
6. Monitoring gospodarki odpadami komunalnymi	16
II. Działalność kontrolna	19
Wstęp	20
1. Kontrole planowe	21
1.1 Ograniczenie wprowadzania do wód powierzchniowych niedostatecznie oczyszczonych ścieków	21
1.2 Pozwolenia zintegrowane	22
1.3 Ograniczenie emisji pyłów lub gazów do powietrza	23
1.4 Działalność kontrolna dotycząca przepisów ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	23
1.5 Działalność kontrolna dotycząca przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	23
1.6 Działalność kontrolna w zakresie stosowania i przechowywania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, komunalnych osadów ściekowych oraz rolnicze wykorzystanie ścieków w produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.	25
1.7 Przeciwdziałanie poważnym awariom	25
2. Kontrole dokumentacyjne	25
3. Kontrole interwencyjne	25
Podsumowanie	27

I. Działalność monitoringowa

Wstęp

Powiat pułtuski jest jednym z siedmiu powiatów leżących w obszarze działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Ciechanowie. Omówienie jakości poszczególnych komponentów środowiska zostało wykonane na podstawie informacji zgromadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska).

I. JAKOŚĆ POWIETRZA

I.1. Klasyfikacja stref

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799) wojewódzki inspektor ochrony środowiska co roku, w terminie do **30 kwietnia każdego roku**, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy;
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy;
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport za 2017 r. jest szesnastą oceną przeprowadzoną dla całego obszaru województwa.

W województwie mazowieckim klasyfikację wykonano w 4 strefach: aglomeracji warszawskiej, mieście Radom, mieście Płock i w strefie mazowieckiej, obejmującej swoim zasięgiem pozostały teren województwa, w tym powiat pułtuski.

Tabela 1. Podział województwa mazowieckiego na strefy

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Powierzchnia strefy w km ²	Liczba mieszkańców strefy w tys.*
1	aglomeracja warszawska	PL1401	517	1 764 615
2	miasto Radom	PL1403	112	214 566
3	miasto Płock	PL1402	88	120 787
4	strefa mazowiecka	PL1404	34 841	3 284,649

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w kolejnych latach oceny jakości powietrza w strefach przedstawia załącznik nr 1.

Przy klasyfikacji stref posłużono się pomiarami (ciągłymi lub okresowymi), obliczeniami modelem matematycznym, a także informacjami o szacunkowej emisji ze źródeł przemysłowych, powierzchniowych i liniowych.

W województwie mazowieckim w rocznej ocenie jakości powietrza wykorzystano wyniki pomiarów ze stacji automatycznych i manualnych.

Pełen opis rocznej oceny jakości powietrza znajduje się na stronie internetowej: www.wios.warszawa.pl.

Roczną ocenę jakości powietrza za 2017 r. przeprowadzono po przeanalizowaniu wszystkich dostępnych i zgromadzonych danych pomiarowych dotyczących poziomów stężeń poszczególnych zanieczyszczeń, analizy rozmieszczenia i oddziaływania źródeł emisji oraz wyników obliczeń z wykorzystaniem modelu matematycznego - uzyskano następujące wyniki:

- **dla dwutlenku siarki** – stężenia średnioroczne dwutlenku siarki mieściły się poniżej poziomu dopuszczalnego zarówno dotyczącego wartości 1-godzinnych (poziom dopuszczalny – 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), jak i 24-godzinnych (poziom dopuszczalny - 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Ze względu na ochronę roślin zanotowane stężenia w granicach 7 - 50% poziomu krytycznego wynoszącego 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Wszystkie strefy województwa dla dwutlenku siarki w wyniku klasyfikacji otrzymały **klasę A**;
- **dla dwutlenku azotu** – **średnioroczne** stężenia dwutlenku azotu na terenie województwa, poza Warszawą, osiągały wartości od 5 do 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie przekraczały poziomu dopuszczalnego 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Najwyższe stężenie w wysokości 52 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ zanotowano w Warszawie. Ze względu na ochronę roślin stężenia średnioroczne monitorowane były na 3 stanowiskach pomiarowych w województwie i mieściły się w granicach 23 - 40% poziomu krytycznego wynoszącego 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W rezultacie 3 strefy województwa otrzymały **klasę A**, a aglomeracja warszawska - **klasę C** ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla stężenia średniorocznego na stacji komunikacyjnej;
- **dla tlenku węgla** – średnioroczne stężenia tlenku węgla wyrażone wartością stężenia maksymalnego ze średnich 8-godzinnych krocących były niskie i wahały się od 1 467 do 5 084 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, przy dopuszczalnym poziomie 10 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Podwyższone wartości stężeń występowały w krótkich przedziałach czasowych na niewielkich obszarach i miały charakter chwilowy. Wielkości stężeń CO w 4 strefach (cały obszar województwa) mieściły się poniżej poziomu dopuszczalnego wyrażonego wartością stężenia maksymalnego ze średnich 8-godzinnych krocących (**klasa A**);
- **dla benzenu** – stężenia średnioroczne benzenu były niskie i stanowiły od 20 do 40% poziomu dopuszczalnego wynoszącego 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Wielkości stężeń tego zanieczyszczenia w 4 strefach województwa otrzymały **klasę A**, poziom dopuszczalny został dotrzymany;
- **dla pyłu PM10** – stężenia pyłu zawieszonego PM10 były wysokie. Na 13 stanowiskach (spośród 19) monitorujących stężenia pyłu PM10 norma dobową - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - została przekroczona. Liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla stężenia 24h wynosiła od 14 do 79 dni przy wartości dopuszczalnej 35. Na 1 stanowisku pomiarowym została przekroczona norma roczna wynosząca 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, zanotowano ją na stacji w Warszawie (42 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). W województwie stężenia średnioroczne zawierały się w przedziale od 47 do 105% poziomu dopuszczalnego. Wszystkim strefom nadano klasę C. Dla pyłu PM10 ustawodawca polski, w ślad za normami europejskimi, ustalił tzw. poziom informowania 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i poziom alarmowy 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Przekroczenie tych poziomów stężeń zobowiązuje odpowiednie służby do poinformowania społeczeństwa o występującym zagrożeniu zdrowia. W ciągu kilkunastu ostatnich lat stężenia pyłu PM10 w województwie mazowieckim nigdy nie przekroczyły poziomu informowania. Przekraczane były stężenia dopuszczalne, co skutkowało ogłaszaniem alertów.
- **dla pyłu PM2.5** – stężenia pyłu PM2.5 były wysokie. Średnioroczne stężenia zawierały się w przedziale od 21 do 28 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i stanowiły 84 - 112% poziomu dopuszczalnego (25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) określonego dla 2015 r. (faza I), a 105 – 140% poziomu dopuszczalnego dla fazy II (20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) tj. do 2020 r. Najwyższe stężenia średnioroczne wystąpiły na dwóch stacjach w Warszawie. W wyniku klasyfikacji strefa – miasto Płock otrzymała **klasę A**, zaś pozostałe strefy **klasę C** (faza I), natomiast dla poziomu dopuszczalnego fazy II - **klasę C1** otrzymały wszystkie strefy.

- **dla ołowiu, arsenu, niklu, kadmu** – stężenia metali oznaczane w pyłe PM10 były niskie i stanowiły od 0 – 17% poziomu dopuszczalnego dla ołowiu, arsenu, kadmu i niklu. Stąd cały obszar województwa mazowieckiego (4 strefy) w wyniku klasyfikacji otrzymał **klasę A**;
- **dla benzo/a/pirenu** – stężenia benzo/a/pirenu oznaczane w pyłe PM10 były wysokie, szczególnie w okresie sezonu grzewczego. Pomiary wykonano na 13 stanowiskach pomiarowych. Poziom docelowy (1 ng/m³) został przekroczony na 10 stanowiskach pomiarowych, a stężenia średnioroczne benzo/a/pirenu przekraczały poziom docelowy od 2 do 4 razy. Poza sezonem grzewczym stężenia benzo/a/pirenu były znacznie niższe. W wyniku klasyfikacji **klasę C** otrzymały wszystkie strefy;
- **dla ozonu** – stężenia ozonu sprawdzane były w dwóch zakresach – dotrzymania poziomu docelowego oraz dotrzymania poziomu celu długoterminowego. Poziom stężenie ozonu monitorowany był na 13 stanowiskach. Klasyfikacja stref dla ozonu wykonana została w oparciu o wyniki pomiarów z okresu trzech lat (2015, 2016, 2017), dla których obliczono średnią liczbę dni z przekroczeniem poziomu docelowego. Na żadnym stanowisku pomiarowym nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego, stąd 4 strefy województwa otrzymały **klasę A**. Na większości stanowiskach pomiarowych (poza dwoma stanowiskami w Warszawie) odnotowano co najmniej jeden dzień z przekroczeniem wartości 120 µg/m³, stąd też oceniono, że cały obszar województwa nie spełnia wymagań określonych dla dotrzymania poziomu celu długoterminowego, który ma zostać osiągnięty w 2020 r., ostatecznie wszystkie strefy otrzymały **klasę D2**.

Klasy stref

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją.

- Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego;
- Klasa A1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II;
- Klasa B** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji;
- Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- Klasa C1** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny dla fazy II;
- Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);
- Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

. Od 2015 r. jakość powietrza w powiecie i mieście Pułtusk określana jest przy użyciu modelowania, w oparciu m. in. o szacunkową emisję ze źródeł przemysłowych, powierzchniowych i liniowych oraz wyników ze stacji pomiarowych zlokalizowanych na terenie całego województwa. Zestawienie klasyfikacji poszczególnych stref w 2017 r. przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
			SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5 ¹⁾	PM2,5 ²⁾	Pb ³⁾	As ³⁾	Cd ³⁾	Ni ³⁾	B(a)P ³⁾	O ₃ ³⁾	O ₃ ⁴⁾
1	aglomeracja warszawska	PL1401	A	C	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A	D2
2	miasto Płock	PL1403	A	A	A	A	C	A	C1	A	A	A	A	C	A	D2
3	miasto Radom	PL1402	A	A	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A	D2
4	strefa mazowiecka	PL1404	A	A	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	C	D2

¹⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza I

²⁾ wg poziomu dopuszczalnego faza II

³⁾ wg poziomu docelowego,

⁴⁾ wg poziomu celu długoterminowego,

Powiat pułtuski leżący w strefie mazowieckiej, a wcześniej w strefie ciechanowsko-mławskiej, ze względu na stężenia pyłu PM10, pyłu PM2,5 oraz benzo/a/pirenu, zaliczany jest od 2007 roku do klasy C (załącznik nr 1).

Zaliczenie strefy mazowieckiej, w tym powiatu, do klasy C skutkuje koniecznością podjęcia działań związanych z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Działania te zawarte są w programach ochrony powietrza (POP), opracowywanych przez zarząd województwa w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny jakości powietrza i klasyfikacji stref z WIOŚ (tj. do 30 lipca następnego roku). Projekt uchwały w ciągu miesiąca jest opiniowany przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast oraz starostów (do 30 sierpnia). W terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania wyników z WIOŚ (do końca października następnego roku) Sejmik województwa określa, w drodze uchwały, Program Ochrony Powietrza, którego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (PDzK).

W przypadku stref, w których standardy powietrza są nadal przekraczane, zarząd województwa w terminie 3 lat od uchwalenia POP, dokonuje jego aktualizacji, w tym określa w nim działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenia.

Termin realizacji POP został ustalony na dzień 31 grudnia 2024 r. Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, właściciwi miejscowo dla obszarów przekroczeń oraz zarządzający komunikacją miejską właściciwi miejscowo dla obszarów przekroczeń przekazują, w terminie do dnia 31 marca roku następnego po roku sprawozdawczym, organowi określającemu POP (lub PDzK) informacje o realizacji działań naprawczych, zawartych w uchwałach.

Co się dzieje kiedy przekroczone są poziomy informowania lub alarmowy?

Za każdym razem w takich sytuacjach informacja z wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska jest wysyłana do wojewódzkich zespołów zarządzania kryzysowego, a te zespoły mają ustalony sposób współdziałania z władzami lokalnymi.

Zarówno poziom informowania, jak i poziom alarmowy zostały wprowadzone rozporządzeniem ministra środowiska w 2012 r. Ministerstwo Środowiska ustanawiając obie te normy na takim poziomie, miało na uwadze konieczność podejmowania intensywnych działań informacyjnych i zapobiegawczych w sytuacjach awaryjnych, czyli poważnego zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Należy podkreślić, że te normy nie są dane raz na zawsze i mogą ulec zmianie, np. obniżeniu.

Jeśli zanieczyszczenie powietrza przekracza ustalone prawem normy, inspekcja ochrony środowiska i samorządy zobowiązane są do podjęcia stosownych działań. Wynikają one z ustawy Prawo ochrony środowiska: (w ramach kampanii informacyjnej na stronie Ministerstwa Środowiska została zamieszczona informacja: *Przekroczenie norm jakości powietrza – kto i jakie ma obowiązki?* - <https://www.mos.gov.pl/kalendarz/szczegoly/news/przekroczenie-norm-jakosci-powietrza-kto-i-jakie-ma>

obowiązków/, a na stronie internetowej WIOŚ: <http://sojp.wios.warszawa.pl> informacja o ogłaszanych Alertach o przekroczeniu norm jakości powietrza):

Wojewódzki inspektorat ochrony środowiska (WIOŚ)

WIOŚ prowadzi stałe pomiary zanieczyszczenia powietrza na terenie województwa i udostępnia ich wyniki na swojej stronie internetowej. Jeśli istnieje ryzyko wystąpienia przekroczenia lub jeśli takie przekroczenie nastąpiło, musi powiadomić o tym zarząd województwa oraz wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego.

Zarząd województwa

W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia zarząd województwa musi opracować projekt uchwały w sprawie planu działań krótkoterminowych, które mają zmniejszyć ryzyko wystąpienia takich przekroczeń oraz ograniczyć skutki i czas trwania zaistniałych przekroczeń. Projekt jest następnie opiniowany przez samorządy. Taki plan jest elementem składowym POP.

Wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego

Jeśli doszło do przekroczenia lub jest takie ryzyko, wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego musi niezwłocznie powiadomić o tym społeczeństwo oraz poinformować właściwe organy o konieczności podjęcia działań określonych w planie działań krótkoterminowych.

Co mogą zrobić mieszkańcy?

Tam, gdzie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń są przekroczone, zaleca się ograniczenie aktywności fizycznej wymagającej wysiłku na otwartej przestrzeni. Osoby chore, szczególnie cierpiące na choroby przewlekłe, choroby serca, układu oddechowego czy alergie, oraz dzieci i kobiety ciężarne powinny unikać przebywania na powietrzu. Działania te mogą być określone w planie działań krótkoterminowych.

Warto pamiętać, że na jakość powietrza, którym oddychamy, wpływ ma każdy z nas. Zależy on m.in. od tego, czym palimy w domowych piecach, czy korzystamy często z samochodu, nawet na krótkich dystansach, lub czy palimy śmieci i liście w przydomowych ogródkach. O wpływie naszych codziennych wyborów na jakość powietrza można przeczytać na stronie kampanii Ministerstwa Środowiska „TworzyMY Atmosferę”.

Gdzie sprawdzić jakość powietrza?

Aktualne dane o jakości powietrza w Polsce są na stronach internetowych wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, Sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Projekt uchwały (akt prawa miejscowego) opracowuje zarząd województwa. Zarząd województwa przedstawia projekt uchwały do zaopiniowania właściwym miejscowo wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta są obowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały. Niewydanie opinii w terminie oznacza akceptację projektu uchwały.

2. Stan czystości rzek na terenie powiatu pułtuskiego

2.1. Źródła zanieczyszczenia wód

Na terenie powiatu pułtuskiego, wg prowadzonej przez WIOŚ bazy oczyszczalni ścieków i zrzutu ścieków nieoczyszczonych – BOŚiZSN, w 2017 r. funkcjonowało 9 biologicznych oczyszczalni ścieków, w tym 2 z podwyższonym usuwaniem biogenów (PWiK Sp. z o.o. w Pułtusk i Zakład Mleczarski Winnica Sp. z o.o.).

W 2017 r. oczyszczalnie łącznie odprowadziły do wód 1 750,959 tys. m³ oczyszczonych ścieków, z czego ok. 69% stanowiły ścieki z PWiK Sp. z o.o. w Pułtusk.

Tabela 3. Wykaz eksploatowanych oczyszczalni ścieków w obrębie powiatu pułtuskiego (stan na 31.12.2017 r.)

L.p.	Zarządzający	Rodzaj oczyszczalni	Roczna ilość ścieków tys. m ³ /rok	Odbiornik ścieków
1.	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Pułtusk oczyszczalnia miejska	biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów	1 203,599	Narew
2.	Zakład Mleczarski Winnica Sp. z o.o. oczyszczalnia zakładowa	biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów	265,66	Niestępówka, Narew
3.	Dom Pomocy Społecznej w Obrytem oczyszczalnia zakładowa	biologiczna	85,8	Dopływ z Psar, Narew
4.	Zakład Usług Komunalnych w Zatorach oczyszczalnia gminna	biologiczna	75	Prut, Narew
5.	Osiedlowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Gładczynie oczyszczalnia osiedlowa	biologiczna	22	Prut, Narew
6.	Gmina Obryte oczyszczalnia gminna w Gródku Rządowym	biologiczna	23,5	rów mel., Kanał Zambski, Narew
7.	Dom Pomocy Społecznej w Ołdakach oczyszczalnia zakładowa	biologiczna	10,4	Przewodówka, Pełta, Narew
8.	Gmina Obryte Oczyszczalnia gminna w Psarach	biologiczna	12	Dopływ z Psar, Narew
9.	Gmina Świercze oczyszczalnia w Ostrzyniewie	biologiczna	53	Kolnica, Sona, Wkra

W obszarze zlewni **Narwi** na terenie powiatu bezpośrednio do rzeki odprowadzane są oczyszczone ścieki z PWiK w Pułtusk - największej w tym rejonie komunalnej biologicznej oczyszczalni.

Ponadto bezpośrednimi odbiornikami oczyszczonych ścieków są: Niestępówka (1), Dopływ z Psar (2), Prut (2), Kanał Zambski (1), Kolnica (1) i Przewodówka (1).

Głównym punktowym źródłem zanieczyszczenia **Niestępówki** jest oczyszczalnia ścieków Zakładu Mleczarskiego w Winnicy. Istotnym źródłem antropogenicznego zanieczyszczenia rzeki są spływy powierzchniowe i gruntowe substancji biogenych z terenów gruntów ornych i użytków zielonych dominujących w zagospodarowaniu zlewni, a także spływy z terenów wiejskiej zabudowy mieszkalno – gospodarczej miejscowości położonych na pobrażach Niestępówki.

2.2. Jakość wód powierzchniowych

W 2016 roku nastąpiły istotne zmiany w sposobie klasyfikacji fizykochemicznych elementów jakości wód powierzchniowych. Dotychczasowy system jednolitych wartości granicznych klas dla wszystkich wód płynących został zastąpiony nowym, w którym każdy typ ma własny zestaw wartości granicznych klas. W przeważającej większości jcw spowodowało to zaostrenie kryteriów klasyfikacji. Stąd klasyfikacja elementów fizykochemicznych w wielu przypadkach mogła się obniżyć w stosunku do poprzednich lat mimo braku rzeczywistej zmiany w mierzonych stężeniach substancji zanieczyszczających.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 19 lipca 2016 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych oraz „Programu monitoringu środowiska dla województwa mazowieckiego na lata 2016 – 2020” jakość wód rzek badana jest z częstotliwością 1 raz na 6 lat w punktach monitoringu diagnostycznego (MD) oraz 1 raz na 3 lata w punktach monitoringu operacyjnego (MO). Częstotliwość badań może być zwiększona jedynie dla substancji priorytetowych, których stężenia wystąpiły w ilości przekraczającej wartość dopuszczalną (badania coroczne). W uzasadnionych przypadkach, tj.: wyjaśnienie przyczyn nieosiągnięcia określonych celów środowiskowych czy określenia wpływów przypadkowego zanieczyszczenia w jednolitej części wód (jcw) może być prowadzony monitoring badawczy (MB).

Jakość wód powierzchniowych za 2016 r. została oceniona zgodnie z rozporządzeniami Ministra Środowiska:

- z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187),
- z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. z 2011 r., poz. 1549).

Na podstawie wskaźników biologicznych i fizykochemicznych oceniono stan/potencjał ekologiczny rzek w ppk i jcw. Może on być: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby lub zły. Schemat postępowania przy ocenie przedstawiono w załączniku nr 2.

Ponadto w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2002 r. Nr 241 poz. 2093), sporządzono ocenę spełniania wymagań dla obszarów narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

W 2016 roku na terenie województwa mazowieckiego przebadano 74 cieki w 116 przekrojach pomiarowo-kontrolnych (ppk). Zakres i częstotliwość badań uzależnione były od kategorii stanowiska. Monitoringiem diagnostycznym objęto 20 ppk, operacyjnym – 78 ppk, badawczym - 16 ppk., a intensywnego monitorowania – 2 ppk. W zależności od lokalizacji potencjalnych źródeł zanieczyszczenia wód w zlewni wykonano badania dodatkowych wskaźników chemicznych charakterystycznych dla danej zlewni.

W 2016 roku na terenie powiatu pułtuskiego były prowadzone badania w 3 ppk:

- Narew – Pułusk, kładka;
- Niestępówka – Radzice;
- Pełta – Kleszewo.

Ocena wraz z klasyfikacją za 2017 r. jest w trakcie sporządzania. Wyniki ocen stanu jakości wód powierzchniowych z obszaru województwa mazowieckiego za 2017 rok będą zamieszczone, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, na stronie internetowej WIOŚ Warszawa <http://www.wios.warszawa.pl> w zakładce Monitoring Środowiska w późniejszym terminie.

Narew

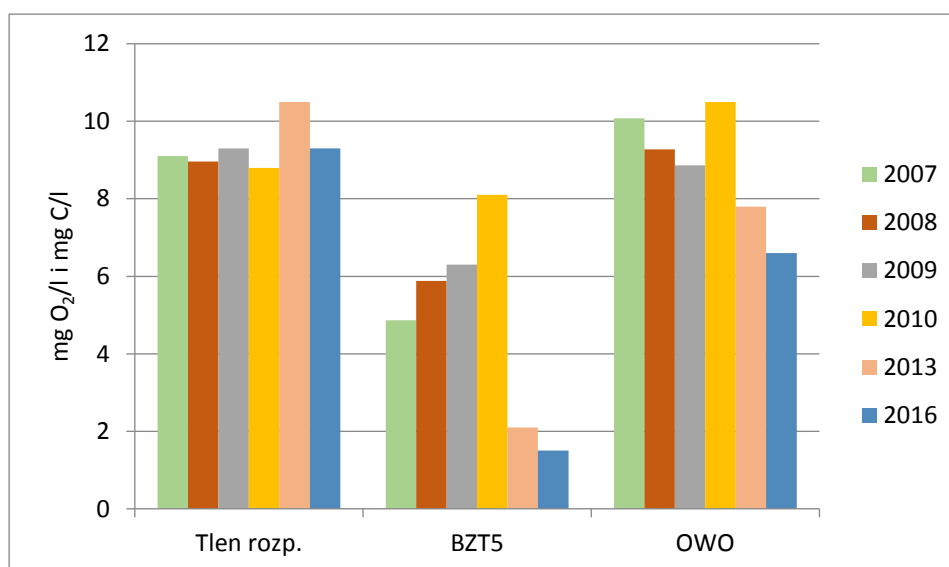
Klasa jakości wód rzeki w ppk Pułtusk - kładka dla badanych wskaźników fizykochemicznych w 2016 r. była na poziomie stanu dobrego (II klasa). Zbadane elementy biologiczne wykazywały IV klasę jakości (stan słaby), ze względu na stężenie makrobezkręgowców bentosowych. Stan ekologiczny określono jako słaby. Stan wód w monitorowanym obszarze określono jako zły, w związku ze stanem chemicznym wód poniżej dobrego (ze względu na ponadnormatywne stężenia: benzo(a)piernu).

Pelta

Rzeka Pelta w 2016 r. badana była w ramach monitoringu operacyjnego. Ocenianym parametrem biologicznym był fitobentos, który wykazał I klasę jakości (stan bardzo dobry). O umiarkowanym stanie ekologicznym zdecydowały wskaźniki z grupy fizykochemicznej (przewodność, substancje rozpuszczone, odczyn, azot azotanowy, azot azotynowy, azot ogólny) występujące w stężeniach poniżej II klasy. Elementy chemiczne nie były monitorowane.

Niestępówka

Ten prawobrzeżny dopływ Narwi o długości 16 km z ujściem w m. Radzice, ze względu na zagrożenie niespełnienia celów środowiskowych w latach 2007-2010 badany był corocznie. Badany w 2016 r. fitobentos zaliczył rzekę do II klasy jakości wód pod względem biologicznym. Stan ekologiczny określony na podstawie elementów fizykochemicznych (poniżej II klasy) był umiarkowany.

Wykres. Wartości stężeń średniorocznych w wybranych wskaźnikach w Niestępówce w latach 2007-2016

Analiza stężeń średniorocznych w latach 2007-2016 wskazała redukcję substancji organicznych łatwo rozkładalnych (BZT₅) oraz ogólnego węgla organicznego. W całym badanym okresie stwierdzono dobre natlenienie wód.

3. Stan czystości wód podziemnych

W powiecie pułtuskim badania jakości zwykłych wód podziemnych prowadzone były do 2014 r. włącznie w jednym otworze obserwacyjnym wchodzącym w skład sieci monitoringu diagnostycznego (MD) – Pułtusk i w jednym punkcie w monitoringu operacyjnym (MO) – Klukówek. W 2015 r. do badań włączono 2 piezometry: w Gzach i Goładkowie. Badania wykonywane były przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. W 2017 r. pobrano próby w ramach monitoringu diagnostycznego.

Tabela nr 4. Lokalizacja i klasyfikacja jakości otworów badawczych wód podziemnych w powiecie pułtuskim w latach 2010-2017

Nazwa i nr otworu w bazie	JCWPd*	Stratygrafia	Rodzaj otworu	Użytkowanie	Stwierdzona klasa jakości							
					2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Pułtusk 1688	51	Q (czwartorzęd)	studnia wiercona	Roślinność drzewiasta i krzewiasta	III	-	III	-	II	II	II	II
Klukówek 2543	49		studnia wiercona	łąki, pastwiska	III	III	III	III	II	II	II	II
Gzy 1477	50		piezometr	Zabudowa wiejska	-	-	-	-	-	III	III	-
Golądkowo 1499	52		piezometr	zabudowa wiejska	-	-	-	-	-	II	II	-

* jednolita część wód podziemnych

Krótką charakterystykę otworów obserwacyjno-pomiarowych przedstawiono w tabeli nr 4. Zgodnie z przyjętą klasyfikacją we wszystkich punktach stwierdzono wody o dobrym stanie chemicznym (II i III klasa). W 2017 r. uznano, że wskaźniki występujące w III klasie jakości (żelazo oraz mangan) są geogenicznego pochodzenia i nie decydują o ostatecznej klasyfikacji wód.

4. Monitoring hałasu

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska został ustawowo zobowiązany do dokonywania oceny stanu akustycznego środowiska na terenach nie objętych obowiązkiem opracowywania map akustycznych (art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*).

Od 2009 r. w monitoringu hałasu drogowego funkcjonuje nowy system pomiarowy oparty na pomiarach długo- i krótkookresowych.

W powiecie pułtuskim w 2017 r. pomiarów nie wykonywano. Ostatnie pomiary długookresowe WIOŚ wykonał w 2010 r. w Pułtusku, a jego wyniki zostały omówione w poprzednich opracowaniach.

5. Monitoring pól elektromagnetycznych

Zgodnie z art. 123 ustawy *Prawo ochrony środowiska* oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach PMŚ, a wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzi okresowe badania poziomów tych pól w środowisku. Zakres i sposób prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku został określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Zgodnie z rozporządzeniem zakres badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz. Pola elektromagnetyczne z tego zakresu częstotliwości są nazywane polami radiowymi.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, a także miejsc dostępnych dla ludności, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie

dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową określono dopuszczalne wartości poziomów składowej elektrycznej i składowej magnetycznej pola o częstotliwości przemysłowej 50 Hz. Wartości te wynoszą odpowiednio: 1 kV/m – składowa elektryczna i 60 A/m – składowa magnetyczna.

W województwie mazowieckim w ramach PMS pomiary natężenia pól elektromagnetycznych wyznaczono w 135 punktach pomiarowych dla trzyletniego cyklu pomiarowego.

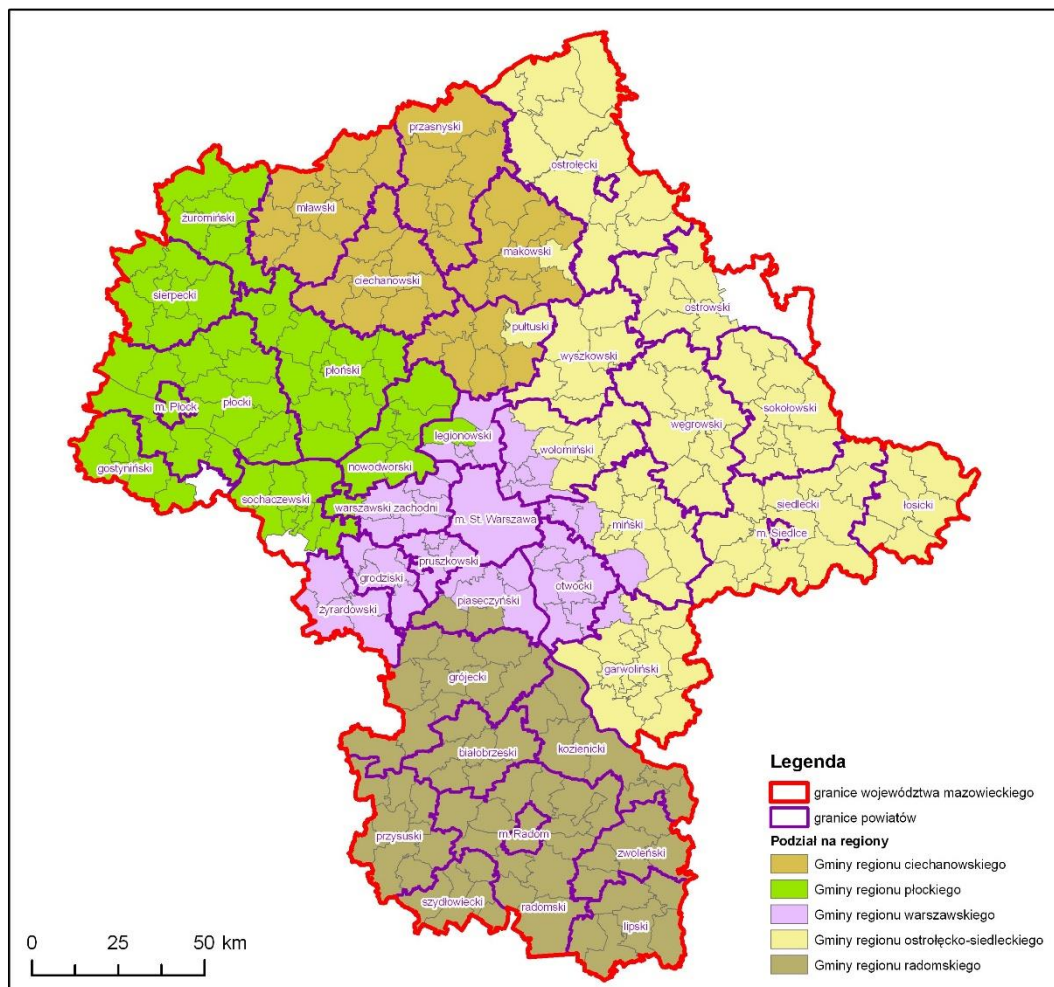
Każdego roku wykonywane są pomiary w 45 punktach zlokalizowanych w: Warszawie (6 punktów) i w 6 miastach (9 punktów) - powyżej 50 tys. ludności, w 15 miastach poniżej 50 tys. mieszkańców i w 15 punktach na terenach wiejskich.

Na terenie powiatu pułtuskiego zlokalizowano 2 punkty, objęte pomiarami od 2008 r. w cyklach 3-letnich: 2008, 2011, 2014 i 2017 r.: Pułtusk ul. Rynek i Zambski Kościelne gm. Obryte.

Analiza uzyskanych wyników pomiarów wykazała, że na terenie objętym pomiarami nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (dopuszczalny poziom w zależności od częstotliwości zawiera się w przedziale od 7 V/m do 20 V/m).

6. Monitoring gospodarki odpadami komunalnymi

W systemie gospodarowania odpadami województwa mazowieckiego, zgodnie z WPGO, powiat pułtuski, poza gminą Obryte, wchodzi w skład regionu ciechanowskiego, który obejmuje swym zasięgiem jeszcze powiat mławski, przasnyski, makowski (poza gm. Różan) i ciechanowski – mapa 3.

Mapa 3. Województwo mazowieckie z podziałem na regiony gospodarki odpadami komunalnymi (źródło: WPGO)

W 2017 r. w regionie ciechanowskim funkcjonowało 6 regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych RIPOK (w tym 3 instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, jedna kompostownia oraz dwa składowiska):

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie – Instalacja MBP w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów;
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie – Kompostownia odpadów zielonych w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów;
- NOVAGO Sp. z o.o. – Instalacja BMP w m. Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo;
- NOVAGO Sp. z o.o. – Instalacja MBP w m. Uniszki Cegielnia, gm. Wieczfnia Kościelna;
- NOVAGO Sp. z o.o. – Składowisko w m. Uniszki Cegielnia, gm. Wieczfnia Kościelna;

- NOVAGO Sp. z o.o. – Składowisko w m. Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo.
- oraz 6 instalacji o statusie zastępczych, z których dwie znajdują się w powiecie pułuskim:
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie – Składowisko w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów;
 - Błysk-Bis Sp. z o.o. Maków Mazowiecki – Sortownia, Maków Mazowiecki;
 - Pułuskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. – Linia do segregacji, m. Płocochowo, gm. Pułusk;
 - Pułuskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Pułusku - Składowisko w m. Płocochowo, gm. Pułusk;
 - NOVAGO Sp. z o.o. – Kompostownia w m. Kosiny Bartosowe, gm. Wiśniewo;
 - Zakład Komunalny w Strzegowie – Składowisko w m. Konotopa, gm. Strzegowo.

Dnia 19 grudnia 2016 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego podjął uchwały nr 209/16 i 210/16, kolejno w sprawie uchwalenia i wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022.

W Planie gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022 określone zostały najważniejsze elementy systemu gospodarki odpadami komunalnymi w tym:

- ✓ podział województwa na regiony gospodarki odpadami (określono m.in. zmianę granic i nazewnictwa regionów - wschodni, centralny, południowy i zachodni – w tym połączenie regionu ciechanowskiego z regionem płockim w region zachodni),
- ✓ wyznaczenie regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach oraz instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi tych regionów,
- ✓ wskazanie potrzeb inwestycyjnych województwa.

Rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 26.01.2017 r. Wojewoda Mazowiecki stwierdził nieważności uchwał nr 209/16 i 210/16 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia oraz wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2022. W uzasadnieniu Wojewoda wskazał m.in., że obie uchwały zostały przyjęte bez wymaganego przepisami ustawy zaopiniowania przez Ministra Środowiska. Ponadto wojewoda stwierdził, że Sejmik Wojewódzki nie zapewnił udziału społeczeństwa w postępowaniu związanym z przyjęciem WPGO oraz nie przeprowadził strategicznej oceny oddziaływania regulacji na środowisko. Stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu samorządu województwa wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego. Na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Mazowieckiego wniesiona została skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sąd wyrokiem z dnia 10.10.2017 r. w całości oddalił skargę uznając za prawidłowe działania Wojewody dotyczące zakwestionowania WPGO. Województwo Mazowieckie z powyższym wyrokiem nie zgodziło się i wniosło skargę kasacyjną do NSA. Sąd wyrokiem z dnia 26.04.2018 r. skargę tę w całości oddalił. Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego jest ostateczny. Województwo Mazowieckie nie ma już możliwości jego kwestionowania.

Na obszarze powiatu pułtuskiego funkcjonowała instalacja zastępcza - składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przyjmujące odpady komunalne - w Płocochowie.

W sierpniu 2015 r. składowisko w Płocochowie uzyskało status nieeksploatowanego. Charakterystyka eksploatowanego do połowy 2015 roku składowiska na terenie powiatu pułtuskiego została omówiona w informacjach z poprzednich lat.

Dnia 30 kwietnia 2018 r. decyzją znak: PZ-ZD-I.7241.2.2018.AK Marszałek Województwa Mazowieckiego wyraził zgodę na zamknięcie przedmiotowego składowiska, określając w decyzji m.in.:

- harmonogram prac związanych z technicznym zamknięciem składowiska (ostateczne prace, czyli wykonanie zabezpieczenia skarpy mają być wykonane do 30.09.2020 r.);
- sposób rekultywacji oraz harmonogram prac związanych z rekultywacją składowiska odpadów m.in. obsiew skarp i wierzchowy składowiska (termin zakończenia rekultywacji – 30.09.2020);
- sposób sprawowania nadzoru nad zreultywowanym składowiskiem w tym obowiązek prowadzenia monitoringu w fazie eksploatacyjnej a później poeksploatacyjnej.

W ewidencji WIOŚ - wg stanu na 31.12.2017 r. - na terenie powiatu znajduje się 1 składowisko (Zatory Biele) i 6 obiektów, które mają status zreultywowanych (Gnaty Szczerbaki, Pułtusk ul. Białowiejska, Obryte, Zatory, Grochy Serwatki, Pokrzywnica).

Zreultywowane składowisko w Zatorach Biele oraz obiekt w Pokrzywnicy mają obowiązek wykonywania badań monitoringowych. Gmina Pokrzywnica nie wywiązuje się z tego obowiązku.

II. Działalność kontrolna

Wstęp

W ewidencji podmiotów kontrolowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie Delegatura w Ciechanowie na terenie powiatu pułtuskiego znajdują się 184 zakłady korzystające ze środowiska (wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.). Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 71) 102 zakłady sklasyfikowano jako znacząco oddziaływujące na środowisko, w tym:

- 6 mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, podlegających kompetencjom Marszałka Województwa Mazowieckiego:
 - Pułtuskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. – składowisko odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne w m. Płocochowo,
 - Ekotechnika Łukasz Karol Biliński – Zakład w m. Szyszki Włociańskie 39, 06-126 Gzy,
 - Auto – Szrot Kupno - Sprzedaż Samochodów Używanych Osobowych i Dostawczych oraz ich części” 06-100 Pułtusk, ul. Kościuszki 137,
 - „Auto – Szrot, Auto – Kasacja, Skup – Sprzedaż Samochodów i Części, Punkt Skupu Żelaza i Metali Kolorowych” 06-100 Pułtusk, ul. Kościuszki 185A,
 - Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „Moto - Agro” Michał Pruszkowski z siedzibą w m. Kacice 86, 06-100 Pułtusk,
 - EKO-STAL Sylwia Falba Obryte 192, 07-215 Obryte.
- 1 mogący zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, podlegający kompetencjom Starosty Pułtuskiego:
 - Zakłady Mięsne LENARCIK Sławomir Lenarcik, Gotardy37, 06-126 Gzy.
- 96 mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, podlegających kompetencjom Starosty Pułtuskiego (w tym 18 stacji paliw, 10 oczyszczalni ścieków).

WIOŚ na terenie powiatu przeprowadza kontrole planowe (problemowe i kompleksowe) oraz pozaplanowe - na wniosek (inwestycyjne i interwencyjne). Częstotliwość kontroli planowych jest uzależniona od rozmiarów korzystania ze środowiska przez podmioty.

Podstawą do określenia przez WIOŚ częstotliwości kontroli zakładów jest ocena skali ryzyka ich negatywnego oddziaływania na środowisko i dokonana na jej podstawie kategoryzacja.

W 2017 roku WIOŚ w Warszawie Delegatura w Ciechanowie, w obszarze powiatu pułtuskiego wykonał ogółem 16 kontroli, w tym:

- 11 kontroli planowych problemowych oraz 1 kontrolę planową kompleksową sprawdzające realizację uprzednio wydanych zarządzeń pokontrolnych; przestrzeganie warunków korzystania ze środowiska określonych w decyzjach administracyjnych i przepisach prawa. Kontrole te obejmowały swoim zakresem kilka komponentów środowiska;

- 4 kontrole pozaplanowe:

- 4 kontrole przeprowadzone w związku ze zgłaszanymi wnioskami o interwencje.

W ramach działań pokontrolnych MWIOŚ wydał ogółem 11 zarządzeń, w 16 punktach zobowiązujących zakłady do usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości.

Na podstawie art. 17 ustawy o IOŚ skierowano 8 wystąpień pokontrolnych do Marszałka Województwa Mazowieckiego informujących o stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowościach, w celu podjęcia przez ww. organ działań zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

MWIOŚ w 2017 r. nałożył na 4 gminy powiatu pułtuskiego:

- jedną karę pieniężną za niewykonanie obowiązku określonego w art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z nieosiągnięciem wymaganego w 2016 roku 18% poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
- trzy kary pieniężne za niewykonanie obowiązku określonego w art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z nieosiągnięciem wymaganego w 2016 roku 42% poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Zapłata trzech kar została zawieszona w związku z podjęciem przez gminy działań naprawczych zmierzających do usunięcia przyczyn nałożenia tych kar.

Dwie z zawieszonych kar zostały umorzone w związku z usunięciem przyczyn ich nałożenia i osiągnięciem przez gminy wymaganych w 2017 r. poziomów

Ponadto MWIOŚ wydał 1 decyzję wymierzającą karę pieniężną za wprowadzanie ścieków z oczyszczalni do rzeki z naruszeniem warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym a także 1 zalecenie.

Niezależnie od założonych celów kontroli, główną zasadą działań inspekcyjnych było „doprowadzenie kontroli do końca” tj. dążenie poprzez kolejne kontrole sprawdzające do wyegzekwowania wszystkich nałożonych na zakłady obowiązków i zmniejszenia ich uciążliwości dla środowiska.

Realizując plan kontroli oraz działania pozaplanowe wynikające ze zgłaszanych wniosków o interwencję, szczególną uwagę zwrócono na:

1. Kontrole planowe

1.1 Ograniczenie wprowadzania do wód powierzchniowych niedostatecznie oczyszczonych ścieków

Skuteczne przeciwdziałanie zanieczyszczaniu wód powierzchniowych niewystarczająco oczyszczonymi ściekami wprowadzanymi ze źródeł punktowych jest jednym z nadrzędnych celów kontroli realizowanych przez WIOŚ. W 2017 r. inspektorzy WIOŚ przeprowadzili kontrole w:

- **Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Pułtusku – oczyszczalnia ścieków komunalnych.** Do oczyszczalni ścieków eksploatowanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Pułtusku doprowadzane są kanalizacją sanitarną ścieki komunalne z terenu miasta Pułtusk oraz przyjmowane są ścieki dowożone wozami asenizacyjnymi. Stan formalno-prawny reguluje pozwolenie wodnoprawne udzielone decyzją Starosty Pułtuskiego z dnia 05.12.2016 r. znak: RLO.6341.90.2016. Kontrola nie wykazała naruszeń wymagań ochrony środowiska.
- **Gmina Pokrzywnica - mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków.** Oczyszczalnia zlokalizowana jest w miejscowości Pokrzywnica. Administratorem ww. instalacji jest Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie. Oczyszczone ścieki wprowadzane są do rzeki Pokrzywnica. Gmina nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej, do oczyszczalni trafiają tylko ścieki dowożone. Stan formalno – prawny wprowadzania ścieków z oczyszczalni do środowiska: reguluje pozwolenie wodnoprawne udzielone decyzją Starosty Pułtuskiego z dnia 09.12.2009 r. znak: RLO.6223-13.1/09, zmienione

decyzją z dnia 29.10.2015 r. znak: RLO.6341.55.2015. Podczas kontroli stwierdzono naruszenia tj:

- nieprzekazywanie w wymaganym terminie tj. 30 dni od daty wykonania pomiaru, wyników pomiarów ilości i jakości ścieków wprowadzanych z oczyszczalni do odbiornika (w analizowanych okresach wyniki te były przekazywane z częstotliwością raz na pół roku),
- wprowadzanie do odbiornika ścieków o stężeniach wyższych niż dopuszczalne określone w decyzji pozwolenia wodnoprawnego,
- brak kart ewidencji wytwarzanych odpadów.

MWIOŚ skierował zarządzenie pokontrolne do ww. Gminy zobowiązujące do zapewnienia uzyskania wymaganych efektów oczyszczania ścieków. Gmina poinformowała o podjętych działaniach w celu realizacji zarządzeń pokontrolnych.

- **Gmina Zatory – mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków.** Oczyszczalnia położona jest w miejscowości Zatory. Do oczyszczalni doprowadzane są kolektorem ścieki bytowe z terenu gminy Zatory. Stan formalno – prawny wprowadzania ścieków z oczyszczalni do środowiska reguluje pozwolenie wodnoprawne udzielone decyzją Starosty Pułtuskiego z dnia 31 stycznia 2014 r. znak: RLO.6341.1.2014 r., zmienione decyzją tego organu z dnia 25 lutego 2014 r. znak: RLO.6341.11.2014.
- **Gmina Obryte – mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Psarach.** Do oczyszczalni doprowadzane są kolektorem ścieki bytowe z terenu gminy Psary, odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest ciek Psary. Stan formalno – prawny wprowadzania ścieków z oczyszczalni do środowiska reguluje pozwolenie wodnoprawne udzielone decyzją Starosty Pułtuskiego z dnia 27.12.2012 r. znak: RLO.6341.38.2012 ważne do 31.12.2022 roku. Decyzja stała się ostateczna w dniu 28.01.2013 r.
- **Gmina Obryte – mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Gródkach Rządowych.** Do oczyszczalni doprowadzane są kolektorem ścieki bytowe z terenu wsi Gródek Rządowy i Gródek Nowy. Oczyszczone ścieki wprowadzane są do rowu melioracyjnego, a następnie do Kanału Zambskiego. Stan formalno – prawny wprowadzania ścieków z oczyszczalni do środowiska reguluje pozwolenie wodnoprawne udzielone decyzją Starosty Pułtuskiego z dnia 27.12.2012 r. znak: RLO.6341.39.2012.

Kontrole wykazały, że Gmina Zatory, Gmina Obryte – oczyszczalnia ścieków w Psarach i w Gródku Rządowym w 2016 r. nie wykonały analiz ścieków dopływających do oczyszczalni ścieków. Po kontroli skierowano zarządzenia pokontrolne. Ww. Gminy poinformowały o podjętych działaniach w celu realizacji zarządzeń pokontrolnych.

1.2 Pozwolenia zintegrowane

W 2017 r. przeprowadzono kontrolę w **Zakładzie Mięsnym LENARCIK Sławomir Lenarcik Gotardy 37, 06-126 Gzy**. Działalność instalacji polega na uboju trzody chlewnej, bydła, drobiu oraz dziczyzny o zdolności produkcyjnej ponad 50 Mg masy ubojowej na dobę. Ze względu na zdolność ubojową instalacja została zakwalifikowana, zgodnie z pkt 6.4 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz.U.z 2014 r., poz.1169), do instalacji których prowadzenie stosownie do art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.z 2017 r., poz.519 ze zm.) wymaga pozwolenia zintegrowanego.

Organem ochrony środowiska właściwym do wydania ww. pozwolenia, zgodnie z art. 376 ustawy z dnia 27 kwietnia Prawo ochrony środowiska jest Starosta Pułtuski.

Decyzją z dnia 11.04.2017 r. znak: RLO.6222.1.2017, zmienioną decyzją z dnia 20.11.2017 r. znak: RLO.6222.1.2017 Starosta Pułtuski udzielił Panu Sławomirowi Lenarcikowi pozwolenia na prowadzenie ww. instalacji.

1.3 Ograniczenie emisji pyłów lub gazów do powietrza

Przedmiotem kontroli było sprawdzenie wykonania przez jednostkę samorządu terytorialnego w **Gminie wiejskiej Pułtusk** zadań określonych w programach ochrony powietrza i w planach działań krótkoterminowych. Podczas kontroli stwierdzono następujące naruszenia:

- nieterminowo przedłożono Marszałkowi Województwa Mazowieckiego za 2014, 2015 i 2016 r. informacje o realizacji działań naprawczych zawartych w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu,
- nie przedłożono Marszałkowi Województwa Mazowieckiego za 2014, 2015 i 2016 r., sprawozdań z realizacji planu działań krótkoterminowych wynikającego z programu ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której zostały przekroczone poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu,
- nieterminowo przedłożono Marszałkowi Województwa Mazowieckiego za 2014, 2015 i 2016 r., informacje o realizacji działań naprawczych zawartych w załączniku nr 4 do uchwały w sprawie programu ochrony powietrza wynikającego z Programu ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu,
- nie przedłożono Marszałkowi Województwa Mazowieckiego za 2014, 2015 i 2016 r., sprawozdań z realizacji planu działań krótkoterminowych wynikającego z programu ochrony powietrza dla stref województwa mazowieckiego, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu.

Zaleceniem MWIOŚ wezwał Gminę do usunięcia ww. naruszeń. Gmina poinformowała w terminie o realizacji zaleceń.

1.4 Działalność kontrolna dotycząca przepisów ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

Na terenie powiatu pułtuskiego znajduje się jeden zakład zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - **Ekotechnika Łukasz Karol Biliński – Zakład w m. Szyszki Włociańskie 39, 06-126 Gzy** - na działce o nr 58. Kontrola Zakładu w 2017 r. przez MWIOŚ nie wykazała żadnych nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska.

1.5 Działalność kontrolna dotycząca przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji

Na terenie powiatu pułtuskiego w 2017 r. zostały skontrolowane trzy stacje demontażu pojazdów posiadające decyzje udzielające pozwolenia na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem zbierania, transportu i odzysku odpadów:

- „Auto – Szrot Kupno – Sprzedaż Samochodów Używanych Osobowych i Dostawczych oraz ich części” 06-100 Pułtusk ul. Kościuszki 137,
- „Auto – Szrot, Auto – Kasacja, Skup – Sprzedaż Samochodów i Części, Punkt Skupu Żłomu i Metali Kolorowych” 06-100 Pułtusk, ul. Kościuszki 185A,
- EKO – STAL Sylwia Falba, Obryte 192, 07-215 Obryte.

W wyniku kontroli stwierdzono n.w. nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska:

- **„Auto – Szrot Kupno - Sprzedaż Samochodów Używanych Osobowych i Dostawczych oraz ich części” 06-100 Pułtusk, ul. Kościuszki 137** - Przedmiotem prowadzonej działalności, zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Mazowieckiego znak: PŚ.-V.7243.11.2013.DW z dnia 18.12.2013 r. udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów, z uwzględnieniem przetwarzania, zbierania oraz transportu odpadów, jest demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji. W trakcie kontroli stwierdzono, że pojemniki na odpadowe płyny eksploatacyjne pojazdów tj. odpadowe oleje silnikowe, płyny chłodnicze i płyny hamulcowe nie są oznakowane. W sektorze usuwania z pojazdów elementów i substancji, w tym płynów, brak sorbentów do neutralizacji ewentualnych wycieków paliw i płynów eksploatacyjnych z tych pojazdów.
- **„Auto – Szrot, Auto – Kasacja, Skup – Sprzedaż Samochodów i Części, Punkt Skupu Żłomu i Metali Kolorowych” 06-100 Pułtusk, ul. Kościuszki 185A** - Firma posiada decyzję Marszałka Województwa Mazowieckiego znak: PŚ-V.7243.60.2014.AT z dnia 05.02.2015 r. udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów z uwzględnieniem przetwarzania, zbierania oraz transportu odpadów uzupełnioną z urzędu postanowieniem Marszałka Województwa Mazowieckiego znak: PŚ-V.7243.60.2014.AT z dnia 17.02.2015 r. Kontrola wykazała, że Firma niezgodnie ze stanem rzeczywistym sporządziła sprawozdanie o pojazdach wycofanych z eksploatacji za rok 2016.
- **EKO – STAL Sylwia Falba, Obryte 192, 07-215 Obryte** - Stan formalno-prawny gospodarki odpadami w kontrolowanym okresie regulowały decyzje: Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 29 lutego 2016 r., Nr 24/16/PZ.Z, znak: PZ-I.7243.9.2016.AT udzielającą pozwolenia na wytwarzanie odpadów w tym odpadów niebezpiecznych o masie powyżej 1 Mg rocznie, powstających w związku z prowadzeniem stacji demontażu pojazdów oraz zakładu przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zlokalizowanych w miejscowości Obryte 192 z uwzględnieniem przetwarzania, zbierania odpadów oraz Starosty Pułtuskiego z dnia 28 sierpnia 2015 r. znak: RLO.6233.17.2015 Starosty Pułtuskiego udzielającą zezwolenia na zbieranie odpadów. Właściciel nie przedłożył dokumentów potwierdzających, że urządzenie ważące do ustalenia masy przyjętego zużytego sprzętu oraz masy odpadów powstałych ze zużytego sprzętu, umożliwia wykonanie zbiorczego, elektronicznego wydruku wszystkich dokonywanych ważeń odrębnie dla zużytego sprzętu i odrębnie dla odpadów powstałych ze zużytego sprzętu.

W oparciu o wyniki ww. kontroli skierowano do przedsiębiorców zarządzenia pokontrolne zobowiązujące do usunięcia stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości. Właściciele zakładów poinformowali MWIOŚ o podjętych działaniach w celu realizacji zarządzeń pokontrolnych.

1.6 Działalność kontrolna w zakresie stosowania i przechowywania nawozów i środków wspomagających uprawę roślin, komunalnych osadów ściekowych oraz rolnicze wykorzystanie ścieków w produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.

Kontrola została przeprowadzona w związku z zawartym „Porozumieniem z dnia 20 stycznia 2015 r. pomiędzy Głównym Inspektoratem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułami Rolno-Spożywczymi i Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska” w sprawie współdziałania ww. Inspekcji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego oraz przyjętym „Planem działania na 2017 r. dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanym w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r.” W Gospodarstwo Rolnym zlokalizowanym w miejscowości Skoroszki prowadzona jest uprawa jabłoni. Zarządzeniem pokontrolnym MWIOŚ zobowiązał kontrolowany podmiot o opomiarowanie poboru wody z własnego ujęcia. Zarządzenie pokontrolne zostało zrealizowane przez kontrolowanego.

1.7 Przeciwdziałanie poważnym awariom

W ewidencji Delegatury WIOŚ w Ciechanowie na terenie powiatu pułtuskiego nie ma zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz potencjalnych sprawców mogących spowodować poważne awarie.

Nie oznacza to braku ryzyka wystąpienia poważnych awarii w zakładach magazynujących substancje niebezpieczne (m.in. w 18 stacjach paliw, Zakładzie Mleczarskim w Winnicy itp.)

Innym potencjalnym źródłem ryzyka przedostania się substancji niebezpiecznych do środowiska wskutek rozszczelnienia cystern paliwowych mogą być wypadki drogowe.

2. Kontrole dokumentacyjne

36 kontroli dokumentacyjnych przeprowadzonych w 2017 r. dotyczyły oceny wyników badań ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, wód popłucznych, wyników pomiarów hałasów, pomiarów emisji gazów i pyłów do powietrza, pól elektromagnetycznych, przestrzeganie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, analizy dokumentacji dotyczących miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla ZZR i ZDR.

3. Kontrole interwencyjne

W 2017 r. WIOŚ Delegatura w Ciechanowie wykonał 4 kontrole interwencyjne. Podobnie jak w latach ubiegłych głównym źródłem wniosków o interwencję było powstawanie lokalnych uciążliwości i zagrożeń dla środowiska, w tym zdrowia i życia ludzi. Jak wykazały wyniki przeprowadzonych kontroli, lokalne uciążliwości wywoływane były działalnością, sąsiadujących z posesjami składających wnioski, podmiotów naruszających warunki korzystania ze środowiska.

3.1 Wniosek o interwencję z dnia 25 lipca 2017 r., dot. uciążliwej działalności w zakresie hałasu emitowanego do środowiska oraz emisji do powietrza z Zakładu P.P.U.H. DORMET Tomasz Twardowski zlokalizowanego przy ulicy Warszawskiej 18a w Pułtusk.

P.P.U.H. DORMET Tomasz Twardowski prowadzi działalność gospodarczą polegającą na produkcji konstrukcji metalowych takich jak balustrady, bramy i ogrodzenia. Charakter prowadzonej działalności polega na cięciu, spawaniu, malowaniu, prostowaniu, czyszczeniu elementów metalowych. Cięcie, spawanie i czyszczenie odbywa się w budynku produkcyjnym, natomiast prostowanie i malowanie pod wiatą. Źródłami nieorganizowanej emisji gazów i pyłów do powietrza jest proces malowania natryskowego farbami podkładowymi elementów metalowych po wcześniejszym odtłuszczeniu rozpuszczalnikiem nitro. W budynku produkcyjnym brak wentylacji mechanicznej. Spawanie, cięcie i czyszczenie odbywa się wewnątrz budynku Zakładu produkcyjnego przy zamkniętych drzwiach. Głównym źródłem hałasu jest prostowanie i czynności związane z malowaniem natryskowym konstrukcji metalowych odbywającym się na zewnątrz budynku Zakładu produkcyjnego pod wiatą.

Kontrola wykazała, że Właściciel złożył po terminie zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowaniu nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania Marszałkowi Województwa Mazowieckiego. Na Właściciela kontrolowanego Zakładu został nałożony mandat karny oraz MWIOŚ zarządzeniem pokontrolnym zobowiązał do usunięcia naruszeń. Zarządzenie pokontrolne zostało zrealizowane przez Właściciela.

3.2 Wniosek o interwencję mieszkańców miejscowości Głodowo dot. uciążliwości powodowanych kierowaniem ścieków przemysłowych zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do ziemi przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe Barbara Wysocka Wędliny Tradycyjne.

Zakład zlokalizowany jest na terenie siedliska gospodarstwa rolnego Państwa Wysockich.

Pani Barbara Wysocka prowadzi zakład wytwórczy wędlin. Mięso pochodzi z masarni zewnętrznych, i jest gotowe do przetworzenia. Na terenie zakładu prowadzone jest jedynie mycie, mielenie i wędzenie gotowych uformowanych wędlin. Na terenie zakładu powstają ścieki bytowe i przemysłowe. Kontrola wykazała, że Właścicielka nie ma uregulowanego stanu formalno-prawnego. Ścieki przemysłowe zawierające substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego kierowane były do zbiornika bezodpływowego a następnie taborem asenizacyjnym wywożone były do oczyszczalni ścieków. Inspektorzy WIOŚ na kontrolowanego nałożyli mandat karny. MWIOŚ zarządzeniem pokontrolnym zobowiązał do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzenie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do kanalizacji innego podmiotu. Ponadto Właścicielka nie ustalała i nie uiszczała należnych opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska za lata 2012-2016 oraz nie złożyła raportów za lata 2012-2016 w Krajowym Ośrodku Bilansowania i Zarządzania Emisjami. Po kontroli zarządzeniem pokontrolnym MWIOŚ zobowiązał Właścicielkę do usunięcia naruszeń.

3.3. Wniosek o interwencję z dnia 4 września 2017 r., dot. uciążliwości – zapylenie i hałas – powodowanych przez suszarnię drewna zlokalizowaną na terenie zakładu PATEKS Sp. z o.o. w miejscowości Bobry.

Działalność prowadzona przez Zakład PATEKS Sp. z o.o. Boby nr 79 polega m.in. na produkcji opakowań drewnianych – palet. Działalność prowadzona jest w budynku magazynowo-produkcyjnym, połączonym z wiatą zadaszoną, w których odbywa się obróbka drewna „surowego” i wysuszonego w suszarni. Kontrola wykazała, że Spółka niedostatecznie zabezpieczała materiał powstający przy obróbce drewna (trociny) przed rozwiewaniem oraz nie

przekładała wykazu zawierającego informacji o korzystaniu ze środowiska w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do środowiska ze spalania paliwa w kotle oraz spalania paliwa w środkach transportu za lata 2015 i 2016. MWIOŚ zobowiązał zarządzeniem pokontrolnym Właściciela do usunięcia naruszeń stwierdzonych podczas kontroli. Kontrolowany poinformował o działaniach w celu realizacji zarządzenia pokontrolnego.

3.4. Wniosek z dnia 4 września 2017 r. o podjęcie działań kontrolnych dot. spalania odpadów m.in. w warsztacie samochodowym działalności gospodarczej prowadzonej przez Panią Katarzynę Kryszkiewicz w m. Dzierżenin.

Warsztat samochodowy firmy F.H.U. Katarzyna Kryszkiewicz zlokalizowany jest w m. Dzierżenin gm. Pokrzywnica. Na terenie działki znajduje się murowany budynek gospodarczy w którym prowadzony jest warsztat samochodowy w zakresie napraw mechanicznych, blacharskich i lakierniczych. Na podstawie oględzin pomieszczenia kotłowni w dniu kontroli nie stwierdzono spalania odpadów, a także magazynowania w ww. pomieszczeniu odpadów w tym „palnych”. Ewidencja odpadów wytwarzanych nie była prowadzona. Ewidencja odpadów przekazanych tj. akumulatory i zużyte opony, prowadzona była wyłącznie z użyciem kart przekazania odpadu. Właścicielka została ukarana mandatem karnym. Po kontroli MWIOŚ skierował zarządzenie pokontrolne do Właścicielki zobowiązujące do usunięcia naruszenia. Zarządzeniem pokontrolne zostało przez kontrolowanego zrealizowane.

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych w 2017 r. kontroli stwierdzono, że podobnie jak w latach ubiegłych, głównymi przyczynami nieprzestrzegania przepisów ochrony środowiska przez skontrolowane zakłady były:

- nieznajomość przepisów prawa związana z częstymi jego zmianami i problemy kontrolowanych podmiotów z interpretacją niejednoznacznych przepisów,
- zła kondycja finansowa zakładów, eksploatacja przestarzałych instalacji chroniących środowisko, brak środków finansowych na realizację inwestycji;
- nieprawidłowa eksploatacja instalacji chroniących środowisko, wynikająca z braku nadzoru lub zaniedbań pracowników odpowiedzialnych za ich obsługę;
- brak wykwalifikowanej kadry (przede wszystkim w małych zakładach) odpowiedzialnej za prowadzenie spraw z zakresu ochrony środowiska, powierzanie obowiązków w tym zakresie, jako czynności dodatkowych, pracownikom zatrudnionym w innych działach np. głównego mechanika lub energetyka;
- lekceważenie wymagań ochrony środowiska i traktowanie ich jako drugorzędne, szczególnie w niewielkich zakładach uruchomionych w zaadoptowanych do tego celu obiektach budowlanych często bez decyzji zezwalającej na zmianę sposobu użytkowania, koncentracja na maksymalizacji zysku;
- lokalizacja zakładów w sąsiedztwie lub w bliskiej odległości terenów mieszkalnych, chronionych.

Załączniki

Tabela 1. Poziomy dopuszczalne, docelowe, celu długoterminowego do klasyfikacji stref – ochrona zdrowia i ochrona roślin

Nazwa substancji	Czas uśredniania stężeń	Określone poziomy dla zanieczyszczeń			Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym	Termin osiągnięcia poziomów dopuszczalnych lub docelowych w powietrzu
		dopuszczalny	docelowy	długoterminowy		
Dwutlenek siarki	1-h	350 µg/m ³	-	-	24 razy	2005
	24-h	125 µg/m ³	-	-	3 razy	2005
	rok	20 µg/m ³	-	-	-	2003
	pora zimowa					
Dwutlenek azotu	1-h	200 µg/m ³	-	-	18 razy	2010
	rok	40 µg/m ³	-	-	-	2010
Tlenek węgla	max dobowe ze stężeń 8-h kroczących	10000 µg/m ³	-	-	-	2005
Benzen	rok	5 µg/m ³	-	-	-	2010
Pył zawieszony PM 10	24-h	50 µg/m ³	-	-	35 razy	2005
	rok	40 µg/m ³	-	-	-	2005
Pył zawieszony PM2,5	rok	25 µg/m ³ dla fazy I	-	-	-	2015
	rok	20 µg/m ³ dla II fazy	-	-	-	2020
Ołów	rok	0,5 µg/m ³	-	-	-	2005
Arsen	rok	-	6 ng/m ³	-	-	2013
Kadm	rok	-	5 ng/m ³	-	-	2013
Nikiel	rok	-	20 ng/m ³	-	-	2013
Benzo/a/piren	rok	-	1 ng/m ³	-	-	2013
Ozon	max dobowe ze stężeń 8-h kroczących	-	120 µg/m ³	120 µg/m ³	25	2020
	wartość AOT40 obliczana ze stężeń 1-h w okresie maj-lipiec	-	18000 µg/m ³ xh	6000 µg/m ³ xh	-	2010
Tlenki azotu	rok	30 µg/m ³	-	-	-	2003

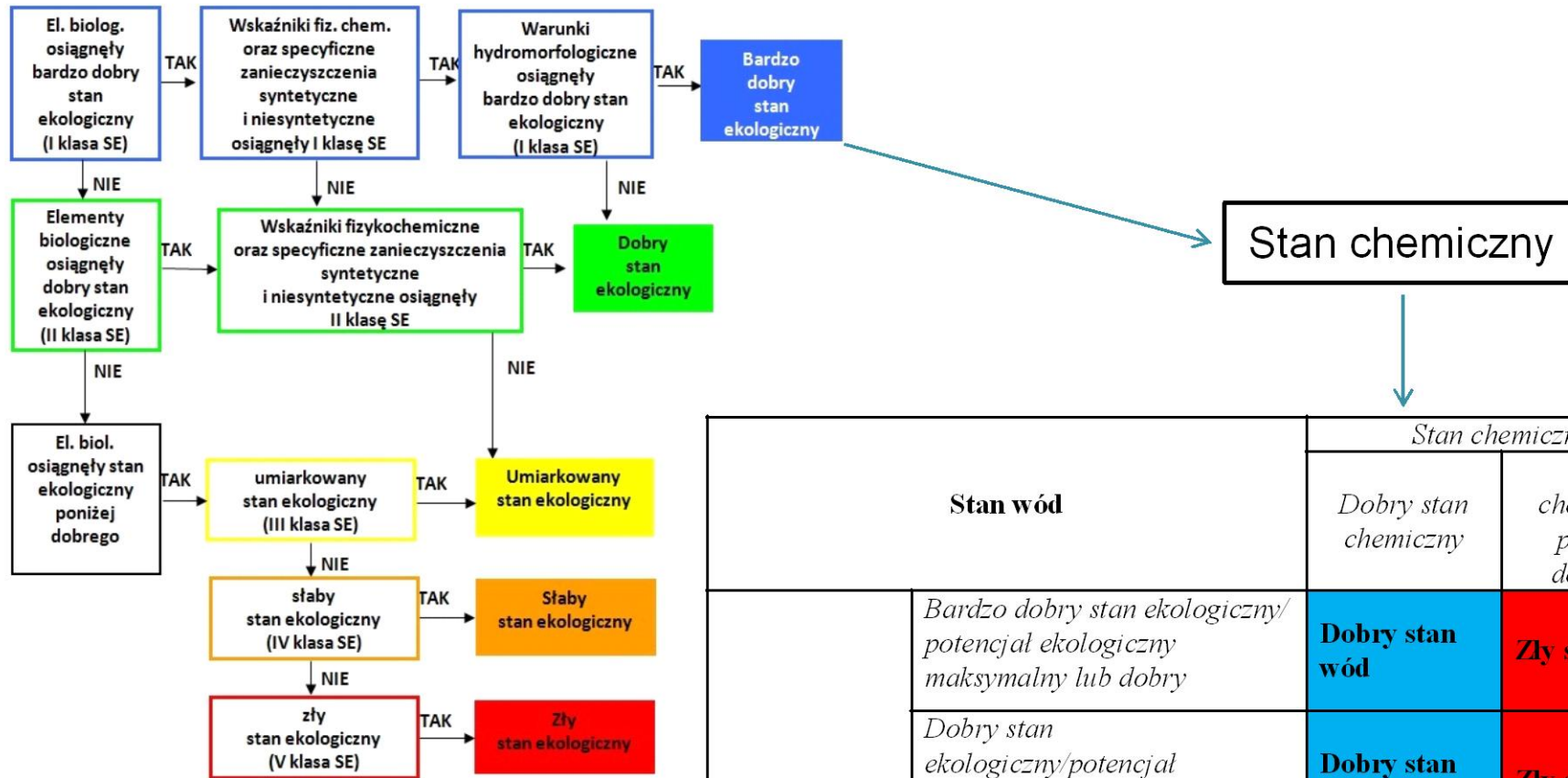
□ ochrona zdrowia
■ ochrona roślin

- Poziom dopuszczalny** – (odpowiednik w Dyrektywie 2008/50/WE: wartość dopuszczalna) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.
- Poziom docelowy** – (odpowiednik w dyrektywie: wartość docelowa) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.
- Poziom krytyczny** - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednio niepożądane skutki w odniesieniu do niektórych receptorów, takich jak drzewa, inne rośliny lub ekosystemy naturalne, jednak nie w odniesieniu do człowieka.
- Poziom celu długoterminowego** – (odpowiednik w dyrektywie: cel długoterminowy) oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.
- Margines tolerancji** – oznacza procentowo określoną część poziomu dopuszczalnego, o którą poziom ten może zostać przekroczony, zgodnie z warunkami ustanowionymi w dyrektywie.

Tabela 2. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczeń

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
określony jest poziom dopuszczalny i poziom krytyczny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenek azotu tlenek węgla benzen pył PM10 ołów (PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego		C	<ul style="list-style-type: none"> - określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany), - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	Ozon AOT40 arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo(a)piren (PM10)	A	działania niewymagane
powyżej poziomu docelowego		C	<ul style="list-style-type: none"> - dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja POP, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	Ozon AOT40	D1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.
określony jest poziom dopuszczalny dla II fazy			
poniżej poziomu celu długoterminowego	Pył PM2,5	A1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		C1	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego dla fazy II do 2020 r.

Schemat oceny

Stan wód		Stan chemiczny	
		Dobry stan chemiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego
Stan ekologiczny /potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny/ potencjał ekologiczny maksymalny lub dobry	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny/potencjał ekologiczny maksymalny lub dobry	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny/ umiarkowany potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny/słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny/zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

